

دانشکده پرستاری و مامایی
قالب نگارش طرح درس ترمی

عنوان درس: ارتباطات، آموزش و مشاوره در بهداشت مادر و کودک و باروری
(بهداشت ۲)

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد نظری

مخاطبان: دانشجویان ترم ۴ کارشناسی پیوسته مامایی

درس پیش نیاز: بارداری و زایمان (۱) ، نوزادان، بیماری های کودکان

زمان ارائه درس: چهارشنبه ها ساعت ۱۶-۱۸ (۸ هفته اول)

زمان مشاوره: شنبه ها ساعت ۱۴-۱۲

مدرس: لیدا منتی

هدف کلی درس:

- ۱- آشنایی فراگیران با اصول ارتباط با مددجو، فرآیند آموزش بهداشت، فرآیند مشاوره
- ۲- نقش ماما به عنوان مشاور در مواردی نظیر: مشاوره قبل و بعد از ازدواج، پیش از بارداری و ...
- ۳- تشخیص نیازها، اولویتها و برنامه ریزی بر اساس فرآیند آموزش بهداشت به منظور آموزش به مادر، خانواده و جامعه

اهداف کلی جلسات (جهت هر جلسه یک هدف)

- ۱- آشنایی با عناصر و عوامل مؤثر در ارتباطات و ارتباط مؤثر
- ۲- آشنایی با اصول ارتباطات و انواع ارتباطات
- ۳- آشنایی با اصول و مبانی آموزش بهداشت
- ۴- آشنایی با فرآیند آموزش بهداشت
- ۵- آشنایی با اصول ، اهداف و فنون مشاوره
- ۶- آشنایی با مهارتهای مشاوره
- ۷- آشنایی با تهیه برنامه آموزش بهداشت بر اساس فرآیند، جهت حل مشکلات بهداشتی
- ۸- آشنایی با ارزشیابی جلسه مشاوره (قبل از ازدواج، بعد از ازدواج، بلوغ و...)

اهداف ویژه رفتاری به تفکیک اهداف کلی هر جلسه

جلسه اول:

هدف کلی: آشنایی با عناصر و عوامل مؤثر در ارتباطات و ارتباط مؤثر

اهداف ویژه

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۱ ارتباط را تعریف نماید.
- ۱-۲ عناصر مهم فرآیند ارتباطی را فهرست نماید.
- ۱-۳ انواع پارازیت های ارتباطی را با ذکر روش های کاهش آنها معرفی نماید.
- ۱-۴ انواع ارتباط را از جنبه های مختلف تقسیم بندی نماید.
- ۱-۵ انواع کارکردهای زبان را با ذکر مثال توضیح دهد.
- ۱-۶ مهمترین ویژگی های ارتباط غیر کلامی را معرفی نماید.
- ۱-۷ مهمترین راه های تاثیر بیشتر تعامل از طریق تعدیل وضعیت فیزیکی را فهرست نماید.
- ۱-۸ نکات قابل توجه در مهارت گوش کردن را برشمارد.
- ۱-۹ ارتباط بهداشتی را با ذکر ویژگیهای آن توضیح دهد.

جلسه دوم:

هدف کلی: آشنایی با اصول ارتباطات و انواع ارتباطات

اهداف ویژه

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۲-۱ فرض های بنیادی ارتباط انسانی و کاربرد آن را در ارتباط بهداشتی بیان نماید.
- ۲-۲ موانع ارتباطی قابل شناسایی در جریان یک ارتباط بهداشتی را با ذکر مثال فهرست نماید.
- ۲-۳ خطاهای رایج در ارتباط بین فردی در یک ارتباط بهداشتی را با ذکر مثال فهرست نماید.
- ۲-۴ مدل های درمانی ارتباط بهداشتی را با ذکر خصوصیات آن معرفی نماید.
- ۲-۵ مدل اعتقاد بهداشتی را با ذکر خصوصیات آن بیان نماید.
- ۲-۶ مدل تعامل ارتباط بهداشتی را با ذکر خصوصیات آن بیان نماید.
- ۲-۷ خلاصه ای از مبحث ارتباط بهداشتی را توضیح دهد.

جلسه سوم:

هدف کلی: آشنایی با اصول و مبانی آموزش بهداشت

اهداف ویژه

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۳-۱ انقلاب اول در بهداشت عمومی را شرح دهد.
- ۳-۲ انقلاب دوم در بهداشت عمومی را شرح دهد.
- ۳-۳ اهمیت نقش برنامه های آموزش بهداشت و ارتقای سلامت را در انقلاب دوم بیان نماید.
- ۳-۴ آموزش بهداشت را تعریف نماید.
- ۳-۵ ارتقای سلامت را تعریف نماید.
- ۳-۶ دامنه فعالیت های آموزش بهداشت را توضیح دهد.
- ۳-۷ نقش نظریه ها و الگوها در فعالیت های آموزش بهداشت و ارتقای سلامت را توضیح دهد.
- ۳-۸ نظریه را تعریف نماید.
- ۳-۹ الگو را تعریف نماید.
- ۳-۱۰ الگوی برنامه ریزی پرئیسید- پرئوسید را با ذکر مثال توضیح دهد.

جلسه چهارم:

هدف کلی: آشنایی با فرآیند آموزش بهداشت

اهداف ویژه

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۴-۱ الگوی جامع آموزش بهداشت را با ذکر مراحل آن توضیح دهد.
- ۴-۲ بازاریابی اجتماعی را توضیح دهد.
- ۴-۳ سطوح تاثیر تغییر رفتار را نام ببرد.
- ۴-۴ مهمترین نظریه ها و الگوهای تغییر رفتار را نام ببرد.
- ۴-۵ الگوی باور بهداشتی را شرح دهد.
- ۴-۶ الگوی مراحل تغییر را شرح دهد.
- ۴-۷ نظریه یادگیری اجتماعی را شرح دهد.
- ۴-۸ نظریه اشاعه ی نوآوری را توضیح دهد.
- ۴-۹ نظریه برنامه ریزی شده را توضیح دهد.
- ۴-۱۰ نکات مهم در برنامه ریزی آموزش بهداشت و ارتقای سلامت را توضیح دهد.

جلسه پنجم:

هدف کلی: آشنایی با اصول، اهداف و فنون مشاوره (این جلسه به صورت مجازی برگزار می

گردد)

اهداف ویژه

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۵-۱ مشاوره را تعریف نماید.
- ۵-۲ ویژگی های اساسی مشاوره را تعریف نماید.
- ۵-۳ رویکرد مشاوره را توضیح دهد.
- ۵-۴ اهمیت مشاوره را توضیح دهد.
- ۵-۵ ویژگیهای مطلوب مشاوره را توضیح دهد.
- ۵-۶ انواع اهداف مشاوره را بیان نماید.
- ۵-۷ اصول مشاوره اثربخش را فهرست نماید.

۵-۸ کاربرد اصول مشاوره اثربخش را توضیح دهد.

جلسه ششم:

هدف کلی: آشنایی با مهارت های مشاوره و نقش ماما به عنوان مشاور (این جلسه به صورت مجازی برگزار می گردد)

اهداف ویژه

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۶-۱ وظایف حرفه ای مشاوران را بیان نماید.
- ۶-۲ مهارت های مورد نیاز برای مشاوران در فرآیند مشاوره را دسته بندی و تعریف نماید.
- ۶-۳ انواع مشاوره را نام ببرد.
- ۶-۴ مراحل سازندگی مشاوره را توضیح دهد.
- ۶-۵ هدایت جلسه مشاوره را شرح دهد.
- ۶-۶ اختتام جلسه مشاوره را توضیح دهد.
- ۶-۷ خلاصه ای از مشاوره سلامت را توضیح دهد.

جلسه هفتم:

هدف کلی: آشنایی با تهیه برنامه آموزش بهداشت بر اساس فرآیند، جهت حل یک مشکل بهداشتی مربوط به مادران

اهداف ویژه

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۷-۱ در گروه های چند نفره یک برنامه آموزشی را بر اساس فرآیند آموزش بهداشت طراحی نماید و ارائه دهد.

جلسه هشتم:

هدف کلی: ارزشیابی جلسه مشاوره

اهداف ویژه

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۸-۱ در گروه های چند نفره ارزشیابی جلسات مشاوره را انجام دهد و نقاط قوت و ضعف آن را بیان نماید.

منابع:

۱- کتاب جامع بهداشت عمومی دکترحاتمی، دکتررضوی و همکاران- انتشارات ارجمند، چاپ ۹۱

۲- "آموزش بهداشت و ارتباطات" - معصومه هاشمیان

۳- روش ها و فنون مشاوره، عبدالله شفیعی آبادی

۴- درسنامه پزشکی پیشگیری اجتماعی، پارک- جان ادرت

۵- آموزش بهداشت، راما جاندران

وسایل کمک آموزشی
وایت برد، اورهد، ویدیو پروژکتور

سنجش و ارزشیابی

ساعت	تاریخ	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	روش	آزمون
۱۵ دقیقه اول	هر جلسه	۵%	کتبی: تشریحی	کوئیز
	۹۵/۱۲/۱۱	۳۰%	کتبی: تستی- تشریحی	آزمون میان ترم
	تاریخ تعیین شده از طرف آموزش	۴۰%	کتبی: تستی- تشریحی	آزمون پایان ترم
		۵%		حضور فعال در کلاس

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

از دانشجویان محترم انتظار می رود:

- ۱- حضور منظم و دقیق در جلسات درس داشته باشند.
- ۲- در بحث های گروهی و فعالیت های آموزشی شرکت نمایند.
- ۳- در هر جلسه آمادگی پاسخگویی به سوالات مباحث قبل را داشته باشند.
- ۴- از دیگر منابع و سایت های معتبر علمی استفاده نمایند.
- ۵- تلفن همراه خود را در کلاس درس خاموش نمایند.

نام و امضای مسئول EDO دانشکده:
تاریخ ارسال:

نام و امضای مدیر گروه:
تاریخ ارسال:

نام و امضای مدرس:
تاریخ تحویل:

جدول زمانبندی درس ارتباطات، آموزش و مشاوره در بهداشت مادر و کودک و باروری
روز و ساعت جلسه :

مدرس	موضوع هر جلسه	تاریخ	جلسه
لیدا منتی	آشنایی با عناصر و عوامل مؤثر در ارتباطات و ارتباط مؤثر	۹۵/۱۱/۲۰	۱
لیدا منتی	آشنایی با اصول ارتباطات و انواع ارتباطات	۹۵/۱۱/۲۷	۲
لیدا منتی	آشنایی با اصول و مبانی آموزش بهداشت	۹۵/۱۲/۴	۳
لیدا منتی	آشنایی با فرآیند آموزش بهداشت	۹۵/۱۲/۱۱	۴
لیدا منتی	آشنایی با اصول ، اهداف و فنون مشاوره مجازی	۹۵/۱۲/۱۸	۵
لیدا منتی	آشنایی با مهارتهای مشاوره- مجازی	۹۵/۱۲/۲۵	۶
لیدا منتی	آشنایی با تهیه برنامه آموزش بهداشت بر اساس فرآیند، جهت حل مشکلات بهداشتی	۹۶/۱/۱۶	۷
لیدا منتی	آشنایی با ارزشیابی جلسه مشاوره (قبل از ازدواج، بعد از ازدواج، بلوغ و...)	۹۶/۱/۲۳	۸